

них дітьми; а також організації надання правової та психологічної допомоги дітям, які є потерпілими у кримінальному провадженні чи стали свідками кримінального правопорушення [3]. Працівники таких підрозділів реалізували методику проведення інтерв'ювання дитини, яка потерпіла або стала свідком злочину, в умовах, що мінімізують та не допускають повторної травматизації психіки дитини, з урахуванням її індивідуально-психологічних та психофізіологічних властивостей (методика "Зелена кімната").

Фактично у відділах поліції такі завдання виконують дільничні офіцери поліції, штат яких передбачає офіцера ювенальної превенції, а в управліннях та головних управліннях Національної поліції – співробітники відділів ювенальної превенції у складі управлінь превентивної діяльності. Проте нормативно-правового визначення компетенції таких структурних підрозділів до сьогодні не існує, а сама назва та структурне їх підпорядкування вбачає реалізацію лише превентивної діяльності, виключаючи участь у кримінальному провадженні.

На наш погляд, нагальна є необхідність на відомчому рівні визначити адміністративно-правовий статус відділів ювенальної превенції Національної поліції, а також вирішити питання щодо їх компетенції та основного призначення.

1. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%82%D1%80>.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей : наказ МВС України від 19.12.2012 № 1176 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-13/page>.

Лаптєв Олексій Олександрович
старший викладач кафедри спеціальних
дисциплін Криворізького факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КОРПУСУ ОПЕРАТИВНО-РАПТОВОЇ ДІЇ

У бойовій підготовці бійців поліції особливого призначення важливу роль відіграє фізична підготовка.

Фізична підготовка поліції особливого призначення – це спеціалізована професійно-прикладна система фізичного виховання, мета якої – збереження здоров'я, трудової активності, розвиток фізичних та психологічних якостей, спеціально-прикладних і життєво важливих умінь та навичок, необхідних для виконання поставлених завдань.

Фізична підготовка складається із загальної та спеціальної фізичної. За-

собами загальної фізичної підготовки виховується сила, швидкість, витривалість (особливе значення для фізичного виховання мають розвиток вибухової сили та швидкісної витривалості). Щодо засобів спеціальної фізичної підготовки, то завдяки їх застосуванню виховуються гнучкість, спритність (особливу увагу слід надавати розвиткові тонкої рухової координації). Виховання зазначених фізичних якостей сприяє підвищенню енергетичних можливостей організму, що сприятиме зменшенню втомленості бійця, підвищить ефективність будь-яких дій правоохоронця в умовах фізичної протидії з боку злочинців та за інших обставин.

Загальна та спеціальна фізична підготовка – це базові ланки навчання усієї спеціальної підготовки, практично у будь-якій системі.

Професійні обов'язки, покладені на поліцію особливого призначення, здатна виконувати людина, яка усвідомлює високу відповідальність за результати виконання службових завдань. Така людина повинна володіти комплексом спеціальних знань і практичних навичок, здобутих під час загально-спеціальної фізичної підготовки, які, у свою чергу, забезпечують постійну готовність бійця поліції особового призначення до якісного виконання складних завдань.

При підготовці бійців поліції особливого призначення важливу роль відіграє заняття з рукопашного бою, яке має не тільки спортивний характер, а й спеціально-прикладний, ні що не зможе замінити рукопашний бій, він обов'язково повинен мати місце в системі, ні що так не загартовує психіку та фізичну стійкість бійця як рукопашний бій. Тому програма з рукопашного бою повинна бути великою та змістовою, мати в собі контактну роботу з одним та декількома противниками, роботу з холодною зброєю і не лише захист, а й атакуючі дії (хочеш навчитися захищатися – навчись спочатку нападати). На заняттях повинні заливатися різноманітні майстри ножового бою чи майстри з тактики самозахисту з практичних підрозділів. Робота на заняттях, тренуваннях чи семінарах повинна проходити при повному контакті і на бійцях повинно бути якнайменше захисного обмундирування. Звичайно, що під час таких занять зростає відсоток травмування, тому кожен інструктор повинен бути готовий до своєчасної долікарської допомоги, а під час проведення на заняттях учебового спарингу заливатимуться кваліфіковані медики.

Рукопашний бій цілком потрібен для укріплення психіки бійця, підвищення його функціональної витривалості, розвитку спритності, координації й тактичних навичок, також для припинення злочинних посягань на честь та гідність правоохоронця під час виконання службових чи громадських обов'язків.

Звичайно, що створити школу абсолютної бойової підготовки майже неможливо. В ній завжди будуть присутні деякі обмеження, існуючі хоча б для того, щоб було кому займатися. Уся методика підготовки зводиться до боротьби із власними жахами, власним болем та слабкістю.

Бійці поліції особливого призначення повинні дбати не тільки про особисту безпеку, а й про безпеку оточуючих осіб. При самозахисті завдання шкоди правопорушникам повинно зводитися до мінімуму, а таке можливо лише тоді, коли правоохоронець зможе чітко контролювати себе й свої дії в

екстремальній ситуації. Таких показників можна досягти лише систематичними тренуваннями.

Рукопашний бій потрібен перш за все для вироблення навичок протидії агресору у жорстоких умовах, наближених до бойових, та відпрацювання надання кваліфікованого опору протиправним діям, які направлені на правоохоронця чи інших осіб.

Також ми розуміємо, що для підготовки висококваліфікованого бійця поліції одного рукопашного бою буде замало, важливу роль відіграє загальна фізична підготовка, яка забезпечує: безперервну фізичну роботу бійця протягом усього терміну служби через систематичне тренування фізичних здібностей. Сучасний поліцейський корпусу оперативно-раптової дії повинен відповісти сучасним вимогам, до яких входять: сучасна підготовка, склад, забезпечення і сучасні прийоми роботи спецназу інших країн.

Одним із сучасних методів підготовки є тактичний фітнес.

Тактичний фітнес, він же такфіт, – це абсолютно новий напрямок фізичної підготовки. Позиціонуючи себе як програма для спецназу, такфіт являє собою суміш елементів боротьби, гімнастики, йоги, а також силових вправ з гирями, гантелями, булавою, мотузками та іншими нехитрими знаряддями. При цьому такфіт невибагливий: щоб виконати тренування, потрібно мінімум обладнання і мінімум місця. Можна тренуватися як в умовах залу, так і на вулиці. Робота з власною вагою і знаряддями удосконалює функціональну силу бійця, його витривалість і спритність. Отже, завдяки включенням тактичного фітнесу у фізичну програму підготовки можна істотно поліпшити ефективність фізичного стану бійця.

1. Кочур А.Г. Тактична майстерність боксера / А. Г. Кочур. – К. : Здоров'я, 1977.
2. Лаптев А. Управление тренированностью боксера / А. Лаптев, В. Лавров, П. Левитан. – М. : Физкультура та спорт, 1973.
3. Кочергин А. Человек с топором / А. Кочергин. – М. : Эксмо, 2013.
4. Абарінова Л.Ф. Захисти себе / Л. Ф. Абарінова, В. П. Герейло. – К. : Освіта, 1992.
5. <http://beauty.at-its.com/trenuvannja-specnazu-takfit.html>

Лопаєва Олена Миколаївна
викладач кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Специфіка служби співробітника поліції обумовлюється високим рівнем нервово-психічної напруги, постійною готовністю до дій в екстремальній ситуації. Однією зі складових службової діяльності співробітника правопорядку є ймовірність застосування вогнепальної зброї, а ефективна стратегія формування психологічної готовності до застосування вогнепальної зброї на по-